

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Anatolie Șuvoială
(art. 264 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1564/2023
Nr. PIGD 1-22037545-01-Ira-10052023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. Dezacordul cu pedeapsa aplicată legal nu se încadra în temeiurile de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală; Respingerea unei solicitări de majorare a prejudiciului moral nesuținută de probe.

16 iulie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Prima instanță: Ana Bologan
Instanța de apel: Natalia Bondarenco, Evghenii Dvurecenshii, Serghei
Pilipenco

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Anatolie Șuvoială,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Leonid Chirtoacă,
Ghenadie Eremciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Anatolie Șuvoială s-a născut în anul 1995 în r-nul Cahul. El a fost învinuit în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, de comiterea unui accident rutier care a provocat din imprudență vătămare medie a sănătății.

2. Anatolie Șuvoială a fost apărat de avocații Oleg Gorlenco și Vitalie Ciudin.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală. Anatolie Șuvoială a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la trei luni de închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de un an. Prima instanță a soluționat și chestiunile cu privire la acțiunea civilă și cheltuielile de judecată. Instanța de apel a respins apelurile și a menținut sentința.

4. La 24 august 2023, avocatul Vitalie Ciudin, în numele condamnatului, a declarat recurs. El a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă și reducerea cuantumului prejudiciului moral.

5. La 04 septembrie 2023, avocatul Vladimir Chironachi, în interesele părții vătămate Tatiana Enciu, a declarat recurs. El a solicitat aplicarea unei pedepse cu închisoare și admiterea integrală a acțiunii civile, în cuantum de 50.000 de lei, cu titlu de prejudiciu mora și 200.000 de lei.

6. Urmărirea penală a fost pornită la 30 septembrie 2019 și s-a finalizat la 03 iunie 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 09 iunie 2020 – 09 noiembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 30 noiembrie 2021 – 16 iunie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 14 septembrie 2023.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

7. Anatolie Șuvoială a fost învinuit că, la 30 august 2019, a condus un autoturism de model BMW pe traseul Cahul – Giurgiulești, în raza teritorială a r-nului Cahul, cu viteză mare. Având scopul de a depăși trei vehicule, el a ieșit

pe contrasens și s-a tamponat cu autoturismul de model Honda CR-V, condus de Valentin Enciu, care se deplasa regulamentar. În urma impactului, pasagerul din automobilul Honda CR-V, Tatiana Enciu, a suferit leziuni corporale sub forma de fractură a trei coaste, ce se califică ca vătămare corporală medie. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

8. La 06 februarie 2020, în cadrul urmăririi penale, Tatiana Enciu a fost audiată în calitate de parte vătămată. Aceasta a declarat că, la 30 august 2019, se deplasa împreună cu soțul său, Valentin Enciu, spre orașul Cahul, cu autoturismul proprietate personală, condus de soțul ei. În apropierea unui centru comercial, autoturismul lor, care se deplasa regulamentar, a fost lovit frontal de un alt vehicul condus de Anatolie Șuvoială. Acesta circula cu viteză excesivă, a efectuat manevre de depășire neregulamentare și a pătruns pe contrasens. În urma accidentului, ea s-a lovit frontal în volan și parbriz, perzându-și cunoștința, a suferit leziuni corporale medii, constând în fractura a cinci-șase coaste. A fost internată la spital, a fost supusă unei intervenții medicale și ulterior a urmat un proces de reabilitare. Din cauza prejudiciilor fizice și psihice suferite, a solicitat despăgubiri morale în valoare de 50.000 de lei. De asemenea, autoturismul său, evaluat la 8.000 de euro, a fost complet distrus și nu mai poate fi reparat. La 06 februarie 2020, prin ordonanța procurorului, Tatiana Enciu, a fost recunoscută în calitate de parte civilă (f.d. 23–25, 28-29, vol. I).

b. Procedura în prima instanță

9. La 26 iunie 2020, partea vătămată a depus în instanța de judecată acțiune civilă prin care a solicitat încasarea de la Anatolie Șuvoială a prejudiciului moral de 50.000 de lei și a prejudiciului material de 200.000 de lei (f.d. 107-109 vol.I). Tatiana Enciu a justificat prejudiciul moral prin gravitatea leziunilor suferite, durata și intensitatea suferințelor fizice și psihice, precum și impactul major asupra calității vieții și perioada lungă de recuperare. Ea a menționat că, în urma accidentului, ea și-a pierdut cunoștința, iar starea ei s-a ameliorat abia în secția de urgență a Spitalului Raional Cahul, unde a fost internată și supusă intervenției chirurgicale. Spitalizarea a durat 14 zile, urmată de o perioadă îndelungată de reabilitare, cu dificultăți respiratorii și limitări de mobilitate. În ceea ce privește prejudiciul material, Tatiana Enciu a invocat că automobilul „Honda CR-V”, aflat în coproprietate cu soțul său, Valentin Enciu, a fost distrus în totalitate, fiind imposibil de reparat. În susținerea cererii, au fost anexate mai multe mijloace de probă, inclusiv: raportul de constatare extrajudiciară nr 030820 PM din 04 august 2020 care a estimat costul reparațiilor la 103.062 de lei; factura nr. 020820 din 05 august 2020 în mărime de 2.200 de lei eliberată de AEE Proexpert-sud S.R.L.; ordinul de plată în sumă de 7.751,83 de lei eliberată de IMSP Spitalul Raional Cahul; și ordinul de plată în sumă de 1.650,00 lei pentru rezonanță magnetică (f. d. 184-205, 206, 207-208 vol. I).

10. La 09 noiembrie 2021, prin [sentința](#) Judecătoriei Cahul, sediul Central, Anatolie Șuvoială a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate

și condamnat la trei luni de închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an. În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de un an. Instanța a dispus încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 660 de lei în beneficiul statului. În ceea ce privește acțiunea civilă, instanța a admis-o în principiu, urmând ca quantumul despăgubirilor materiale să fie stabilit ulterior în procedura civilă. Instanța a admis parțial pretențiile privind prejudiciul moral, și a încasat de la Anatolie Șuvoială în beneficiul părții vătămate suma de 10.000 de lei.

11. La individualizarea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea faptei, dar și de circumstanțele agravante și atenuante. Deși inculpatul a recunoscut vina și a manifestat căință sinceră, instanța a reținut că în privința acestuia au mai fost intentate două cauze penale pentru infracțiuni similare (art. 264¹ alin. (4) Cod penal), ceea ce relevă lipsa conștientizării pericolului social al conduitei sale. Ținând cont de vârsta relativ tânără a inculpatului, lipsa antecedentelor, căința sinceră, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei de trei luni închisoare, pe un termen de probațiune de un an. Instanța a hotărât și privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an, ca pedeapsă complementară, pentru a asigura prevenirea unor comportamente similare în viitor.

12. Referitor la prejudiciul material, instanța a reținut că, Tatiana Enciu, a prezentat mai multe probe în susținerea acțiunii civile privind prejudiciul material, inclusiv raportul de constatare extrajudiciară nr. 030820 PM din 04 august 2020, care a stabilit un prejudiciu în sumă de 103.062 de lei, factura nr. 020820 din 05 august 2020, în valoare de 2.200 de lei, pentru plata expertizei, chitanța de 7.751,83 de lei emisă de IMSP Spitalul Raional Cahul și un cec de 1.650 de lei pentru investigații medicale. Deși partea vătămată a prezentat probe privind daunele materiale, acestea nu justifică suma de 200.000 de lei. Prin urmare, prima instanța a admis acțiunea civilă în principiu, urmând ca stabilirea quantumului prejudiciului să fie soluționată separat, în cadrul procedurii civile.

13. În ceea ce privește prejudiciul moral, instanța a considerat că suma solicitată de 50.000 de lei este excesivă raportată la suferințele părții vătămate, iar suma de 10.000 de lei acordată este rezonabilă, proporțională și echitabilă. Instanța a ținut cont de vârsta, situația materială a inculpatului, și de faptul că nu a contribuit benevol la repararea prejudiciului.

c. Cererile de apel

14. La 23 noiembrie 2021, avocatul Oleg Gorlenco, în interesele lui Anatolie Șuvoială, a declarat apel. El a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă. Avocatul a invocat că instanța nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, accentuând că aceasta a fost comisă din imprudență. Conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave. De asemenea, a contestat quantumul prejudiciului moral stabilit de

prima instanță, pe care l-a apreciat ca fiind exagerat și disproporționat în raport cu situația materială a inculpatului.

15. La 23 noiembrie 2021, partea vătămată, Tatiana Enciu, a declarat apel, solicitând aplicarea unei pedepse mai aspre, sub formă de închisoare, precum și admiterea integrală a acțiunii civile. La 06 iunie 2022, Tatiana Enciu a depus apelul motivat. Ea a invocat că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă, ignorând circumstanțele agravante, precum antecedentele penale ale inculpatului, lipsa căinței și refuzul de colaborare cu justiția, precum și absența nemotivată de la proces (fiind anunțat în căutare). De asemenea, ea a contestat quantumul despăgubirilor morale, considerând suma de 10.000 de lei insuficientă, raportată la suferințele fizice și psihice cauzate de vătămările corporale (fracturi a trei coaste, pierderea cunoștinței, intervenție chirurgicală, recuperare îndelungată și afectarea calității vieții). Ea a criticat și soluția de admitere în principiu a prejudiciului material, fără stabilirea și încasarea efectivă a acestuia, invocând că automobilul a fost distrus complet, iar familia a suportat cheltuieli suplimentare. Ea a mai menționat că, de la producerea accidentului, inculpatul nu a oferit niciun sprijin financiar pentru acoperirea cheltuielilor suportate cu spitalizarea și reabilitarea ulterioară și refuză să repare prejudiciul material cauzat.

d. Decizia instanței de apel

16. La 16 iunie 2023, [Curtea de Apel Cahul](#) a respins apelurile și a menținut sentința. Instanța a apreciat că instanța de fond a aplicat corect pedeapsa, aceasta fiind proporțională cu gravitatea infracțiunii comise și personalitatea inculpatului. Anatolie Șuvoială a fost anterior în conflict cu legea penală, inclusiv pentru infracțiuni din domeniul transporturilor (f.d. 84, vol. I). Conform deciziei Curții de Apel Cahul din 21 ianuarie 2021, acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea a două infracțiuni prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal (conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate). Pentru una dintre infracțiuni el a fost liberat de răspundere penală ca urmare a intervenirii prescripției, iar pentru cealaltă a fost condamnat la o amendă de 787 de unități convenționale (f.d. 101–111, vol. II). Instanța a constatat că pedeapsa anterioară, sub formă de amendă, nu a avut un efect educativ, întrucât acesta a comis din nou o infracțiune, de această dată cu un grad de pericol social mai ridicat. Instanța a apreciat că aplicarea unei pedepse mai blânde nu și-ar atinge scopul preventiv și educativ al sancțiunii penale.

17. În latura civilă, instanța de apel a confirmat corectitudinea admiterii în principiu a prejudiciului material, având în vedere lipsa probelor suplimentare. Referitor la prejudiciul moral, instanța de apel a apreciat că suma acordată de instanța de fond este echitabilă, nefiind întrunite temeiuri pentru modificarea acesteia. Decizia motivată a fost pronunțată la 03 august 2023.

e. Cererile de recurs

18. La 24 august 2023, avocatul Vitalie Ciudin, în numele condamnatului, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în

vigoare până la 01 septembrie 2023. Avocatul solicită casarea parțială a deciziei și aplicarea pedepsei sub formă de amendă. Totodată, el a contestat cuantumul prejudiciului moral, considerând suma de 10.000 de lei exagerată.

19. La 04 septembrie 2023, avocatul Vladimir Chironachi și partea vătămată, Tatiana Enciu, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în vigoare după 01 septembrie 2023. Recurentul afirmă că instanța de apel a menținut nejustificat dispozițiile primei instanțe, fără a evalua adecvat gravitatea prejudiciului cauzat părții vătămate și blândețea pedepsei. Ambii reiterează argumentele din cererea de apel.

20. La 14 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. La 18 octombrie 2023, avocatul Vitalie Ciudin a depus referință asupra recursului părții vătămate, în care solicită respingerea acestuia, ca fiind neîntemeiat. La 09 iunie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic a depus referință în care pledează pentru inadmisibilitatea recursurilor, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la 427 Cod de procedură penală.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Articolul 225 alin. (3) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(3) Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.”

22. Articolul 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală prevăd următoarele următoarea:

„(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

...

(3) În cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.”

23. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, în vigoare pînă la 01 septembrie 2023, era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

24. Articolul 427 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția actuală, prevede următoarele:

„(1) Recursul este admis dacă:

...

5) a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege;

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”.

25. Articolul 2037 Cod Civil prevede următoarele:

„(1) **Articolul 2037.** Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

26. În ziua comiterii infracțiunii, partea relevantă a articolul 264 Cod penal era următoarea:

„(1) Încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a sănătății,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 03 august 2023. Recursurile au fost declarate pe 23 august 2023 și respectiv 04 septembrie 2023. Având în vedere că termenul de recurs în acea perioadă era de două luni din momentul comunicării deciziei motivate, recursurile au fost înaintate în termen.

28. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere

nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

29. Atât apărătorul Vitalie Ciudin, cât și avocatul Vladimir Chironachi au contestat soluția instanței de apel în latura penală în partea individualizării pedepsei și în latura civilă invocând, poziții diametral opuse. Avocatul în interesele condamnatului solicită o pedeapsă mai blândă și stabilirea unor despăgubiri mai mici, în timp ce avocatul părții vătămate solicită o pedeapsă mai severă și despăgubiri integrale și corect cuantificate.

a. Dezacordul cu pedeapsa penală

30. Recursul declarat de avocatul Vitalie Ciudin a fost întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în redacția anterioară datei de 01 septembrie 2023, care prevedea drept temei de recurs individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din interpretarea normei rezultă că recursul este admisibil doar în cazurile în care pedeapsa a fost stabilită cu încălcarea dispozițiilor legale imperative, constituind o eroare de drept. Avocatul nu a indicat nicio dispoziție legală încălcată de instanța de fond, ci s-a limitat la exprimarea unui dezacord subiectiv cu tipul și quantumul pedepsei aplicate, respectiv închisoare de trei luni cu suspendare condiționată. Alegerea tipului și modalității de executare a pedepsei intră însă în marja de apreciere a instanței de fond și nu poate fi cenzurată în recurs, în lipsa depășirii limitelor legale. Prin urmare, recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) (*mutatis mutandis* încheierile nr. [1ra-1038/2023](#), [1ra-1248/2023](#), [1ra-1541/2023](#)).

31. În ceea ce privește recursul comun declarat de avocatul Vladimir Chironachi și partea vătămată Tatiana Enciu, acesta a fost depus după 01 septembrie 2023, fiind întemeiat pe același art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală în redacția veche, deși temeiurile de recurs au fost între timp modificate. Potrivit normei aplicabile la data declarării recursului, critica individualizării pedepsei putea fi examinată doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, aplicabil exclusiv în cazul în care pedeapsa stabilită nu se încadrează în limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă. Avocatul nu a susținut că pedeapsa s-ar afla în afara acestor limite, ci doar că suspendarea executării în temeiul art. 90 Cod penal este excesiv de blândă. Completul subliniază că, în lipsa unei erori de drept, exercitarea discreției de către instanța de fond în individualizarea sancțiunii nu poate cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală.

b. Soluționarea acțiunii civile

32. În ambele cereri de recurs, recurenții invocă dezacordul și cu soluționarea greșită a acțiunii civile, invocând art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură

penală, în redacția anterioară datei de 01 septembrie 2023, temei care viza deficiențele de motivare ale hotărârii.

33. Completul de judecată atestă că, la data declarării recursului de către avocatul Vladimir Chironachi și partea vătămată Tatiana Enciu, norma invocată fusese deja modificată, reglementând ca temei de recurs caracterul arbitrar al hotărârii sau întemeierea acesteia pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor. Recurentul nu a indicat în mod concret vreo eroare în evaluarea probatoriului ori în raționamentul instanței cu privire la stabilirea prejudiciului material și moral, limitându-se la invocarea formală a articolului menționat, fără a dezvolta o critică de fond. Prin urmare criticele avocatului Vladimir Chironachi și părții vătămate Tatiana Enciu vor fi analizate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală (interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție).

i. Prejudiciul material

34. Conform art. 225 alin. (3) și art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă trebuie soluționată concomitent cu cauza penală. Art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că admiterea în principiu a acțiunii civile poate avea loc doar „în cazuri excepționale”. Admiterea în principiu a acțiunii civile ar putea crea dezavantaje mari pentru partea civilă, care deja a suferit de pe urma infracțiunii. Ele sunt constrânse să lanseze proceduri civile noi pentru a încerca recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune. Aceste proceduri nu pot fi inițiate până soluția în cauza penală nu devine definitivă, sau chiar irevocabilă, care poate dura mai mulți ani. În acest răstimp, inculpatul ar putea întreprinde măsuri pentru a îngreuna sau face imposibilă executarea eventualei hotărâri civile. Prin urmare, sintagma „în cazuri excepționale” trebuie interpretată ca permițând admiterea în principiu a acțiunii civile doar dacă justificarea corespunzătoare a prejudiciului material este greu de realizat în scurt timp și prelungește excesiv de mult examinarea cauzei. Aceasta ar putea fi cazul necesității cuantificării prejudiciului printr-un raport de expertiză, care nu poate fi obținut în timp util. Dacă justificarea corespunzătoare este posibilă fără a prelungi excesiv de mult examinarea cauzei penale, admiterea în principiu a acțiunii civile nu poate avea loc, iar instanța urmează să ofere posibilitatea părții civile să justifice despăgubirile materiale pretinse, inclusiv prin amânarea ședinței de judecată (decizia nr. [1ra-754/2024](#), § 41).

35. Tatiana Enciu a pretins în prima instanță obligarea condamnatului Anatolie Șuvoială la plata sumei de 200.000 de lei cu titlu de prejudiciu material, pentru automobilul deteriorat complet, aflat în proprietate comună în devălmășie a soților Enciu. Ea mai pretinde cheltuielile medicale suportate în urma accidentului. Ea a invocat că în urma accidentului rutier, familia sa a rămas fără autoturism și a fost nevoită să apeleze la alte mijloace de transport, inclusiv pentru deplasarea la instituțiile medicale, achitând costul locațiunii acestora pentru o perioadă îndelungată. Tatiana Enciu a prezentat: raportul de expertiză

merceologică extrajudiciară a autoturismului avariat, ordinul de plată pentru efectuarea expertizei tehnice auto, precum și bonuri care atestă achitarea unor cheltuieli medicale. Atât prima instanță fond, cât și instanța de apel, analizând probele prezentate, au reținut că suma efectiv dovedită este inferioară celei solicitate, motiv pentru care au dispus admiterea în principiu a acțiunii civile în partea prejudiciului material. Cu toate acestea, completul de judecată consideră că, acțiunea civilă nu putea fi admisă în principiu, întrucât partea vătămată a reușit să probeze o parte semnificativă a prejudiciului material. Respectiv, în această parte, decizia instanței de apel urmează a fi casată.

36. Deși partea vătămată susține că automobilul său a fost deteriorat complet, un raport de expertiză a estimat costul reparației, ceea ce face imposibilă oferirea costului automobilului. Partea vătămată a prezentat următoarele documente justificative pentru a justifica prejudiciul material: raportul de constatare extrajudiciară din 04 august 2020, întocmit de AEE Proexpert-Sud S.R.L., care a estimat costul reparației autoturismului Honda CRV la 103.062 de lei (f.d. 184–205, vol. I); factura nr. 020820 din 05 august 2020, care confirmă costul cheltuielii pentru expertiză în valoare de 2.200 de lei, emisă de AEE Proexpert-Sud S.R.L. (f.d. 206, vol. I); ordinul de plată în sumă de 7.751,83 de lei, emis de IMSP Spitalul Raional Cahul (f.d. 207, vol. I) și ordinul de plată în valoare de 1.650 lei (f.d. 207, vol. I) aferente tratamentului și investigațiilor medicale. Aceste probe confirmă că prejudiciul material efectiv dovedit este de 114.663,83 de lei. Deși Tatiana Enciu a mai susținut că a suportat și alte cheltuieli legate de închirierea unor mijloace de transport în perioada de după accident, ea nu a probat un prejudiciu mai mare. Prin urmare, completul de judecată acordă cu titlu de prejudiciu material suma de 114.663,83 lei.

ii. Prejudiciul moral

37. Partea vătămată a solicitat în prima instanță acordarea sumei de 50.000 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral suferit în urma accidentului cauzat de Anatolie Șuvoială. Prima instanță a admis parțial cererea și a stabilit suma de 10.000 de lei, considerând-o proporțională cu suferințele părții vătămate, iar această soluție a fost menținută de instanța de apel.

38. Tatiana Enciu trebuia să fi suferit un prejudiciu moral ca urmare a cauzării leziunilor corporale medii și a deteriorării automobilului său (*mutatis mutandis*, hotărârea CtEDO [Guja v. Moldova](#), 2008, § 101). În asemenea situații, întrebarea nu este cu privire la existența prejudiciului moral, ci a întinderii acestuia.

39. Conform art. 2037 Cod civil, instanța de judecată stabilește cuantumul prejudiciului moral în funcție de natura și gravitatea acestuia, de gradul de vinovăție al autorului, dacă aceasta este o condiție pentru răspundere, și de cât de mult poate această despăgubire să aducă satisfacție echitabilă victimei. Alin. (3) al acestui articol de asemenea prevede că suma acordată în cazuri comparabile ar trebui să fie acordată împrejurărilor similară. Art. 2037 alin. (3) Cod Civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral.

[Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#) prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova (încheierea nr. [1ra-754/2024](#), § 45). Din art. 2037 Cod civil rezultă implicit obligația judecătorului de a justifica mărimea despăgubirii oferite cu titlu de prejudiciu moral. Atunci când oferă despăgubiri care diferă considerabil de sumele acordate în mod obișnuit pentru delikte similare, judecătorul are obligația să motiveze mai detaliat decizia sa prin prisma criteriilor menționate de art. 2037 Cod civil (încheierea CSJ nr. [1ra-569/23](#), §§ 28-29).

40. Partea vătămată susține că, în urma accidentului rutier, i-a fost cauzat un prejudiciu moral semnificativ, manifestat prin stări de spaimă, frică și suferințe psihice persistente. În același timp, a suferit dureri fizice intense, provocate de fracturarea a trei coaste, aspect confirmat prin Raportul de expertiză judiciară din 19 mai 2020. Leziunile au determinat o dereglare de lungă durată a stării de sănătate, fiind încadrate drept vătămări corporale medii. Ca urmare a acestor leziuni, partea vătămată a fost supusă unei intervenții chirurgicale și a fost internată în spitalul raional timp de 14 zile. După externare, a urmat o perioadă îndelungată de reabilitare, întâmpinând dificultăți respiratorii și de mișcare (a se vedea para. 9).

41. Este evident că circumstanțele descrise în paragraful precedent a cauzat suferințe fizice și psihice părții vătămate. Suma de 10.000 de lei nu reflectă în mod echitabil aceste suferințe și este vădit disproporționată în raport cu sumele recomandate prin [Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#). Faptul că condamnatul nu a contribuit la repararea benevolă a prejudiciului, chiar dacă a recunoscut fapta, este de natură să intensifice suferințele unei persoane care deja a suferit din urma infracțiunii și sănătatea ei a fost grav afectată. Completul consideră echitabil să acorde suma de 40.000 de lei pentru prejudiciul moral.

42. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin (2) pct. 3) și 4), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Vitalie Ciudin în interesele lui Anatolie Șuvoială;

Admite recursul avocatului Vladimir Chironachi și a părții vătămate Tatiana Enciu, casează parțial decizia Curții de Apel Cahul din 16 iunie 2023, în latura civilă;

Rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre prin care dispune încasarea de la Anatolie Șuvoială în beneficiul Tatiane Enciu a:

a) 114.663,83 de lei cu titlu de prejudiciu material;

b) 40.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Leonid Chirtoacă

Ghenadie Eremciuc